

FESTIVALOVÝ DENNÍK BELOPOTOCKÉHO MIKULÁŠ

BRAVÓ!

LIPTOVSKÉ KULTÚRNE STREDISKO, LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

3.

Rád ďakujem divákovi. Na konci festivalov, na konci predstavení či na konci dňa. Je to bezpečné.

Divák nevstane a nedá vám cez papuľu za to, že mu poďakujete. Divák väčšinou ticho sedí a na konci predstavenia zatlieska (tými istými rukami, ktorými ste nedostali na hubu). Ešte nie je úplný koniec festivalu, ale aj tak by som rád divákovi poďakoval.

Ďakujem všetkým vám, ktorí ste prišli na predstavenia, vypli ste si svoje telefóny, neodbiehalí ste počas predstavenia, nedupali ste na schodoch, nebúchali ste dverami, nejedli ste chipsy, nerozbaľovali ste si cukríky, netvářili ste sa, že ten zvoniaci telefón vie vypnúť len vnuč, ktorý je práve na internáte v Brne. Je úžasné, že ste sa prišli pozrieť na ochotnícke divadlo.

Na Belopotockého Mikuláši mám naozaj úprimne rád to, že hľadiská sú plné ľudí a herci hrajú tie najlepšie inscenácie z celého Slovenska tak, ako si to zaslúžia – pred hľadiskom plným

prajných divákov. Áno, v hľadisku je aj niekoľko porotcov, organizátorov, či dokonca škandaluchtivých redaktorov. Ale aj

títo vyčerpaní jednotlivci hercom fandiť a chcuť, aby sa hercom darilo, aby oni mohli vidieť tú najlepšiu verziu majsterštriku, aká existuje. A takto to má byť.

Dost o divákoch.

Ďakujem všetkým, a nielen divákovi, ktorí ste sa včera zabávali v Lodenici. Že ste prišli, že ste tam dupali, tancovali, búchali do seba jeden za druhým, rozbaľovali ste čokolky a kohokolky, kto o to stál, fotili ste sa telefonmi, jedli ste tam nielen chipsy, ale všetko, čo si pre nás všetkých LKS-ka v spolupráci s mestom Liptovský Mikuláš a NOC-kou dala pripraviť.

A tak teraz vy všetci nájdite niekoho z organizátorov* a choďte mu poďakovať. Budú naozaj radi. Uvidíme sa na Žatve.

* Nie, ja naozaj nie som organizátorom tohto festivalu a tiež idem niektorému z týchto hrdinov poďakovať.

- M.M.

„PRESTÁVKA BUDE, AŽ KEĎ ČIERNY PANTER ZOMRIE.“ -DIVÁČKA

JOZEF JENČO A KOLEKTÍV

PRICE ŠE NA MŇE POPATREC

DIVADLO KL' UD

RÉZIA: JOZEF JENČO

VIEME
PRVÍ!**„Jáááj, júúúj, uf... i tak še da.“**

Autorská komédia Jozefa Jenča a kolektívu divadla sa odvíja okolo snahy autora napísať monodrámu. Využíva prvky divadla na divadle – autor pred očami divákov odhaľuje proces a patálie tvorby v ochotníckom súbore, pričom ho ironizuje a karikuje, čo hre prináša blahodarný nadhľad. Konfliktom je dilema, ktorý člen súboru bude novovzniknuté dielo hrať, keďže ponuka hercov je pestrá a voči každému je autor, ako to už v tradičnej slovenskej obci býva, nejako zaviazaný.

Inscenácii by prospelo skrátenie naratívnych častí textu, v ktorých autor či postavy divákovi zbytočne vysvetľujú dej. Divák rýchlo odčíta jednoduchú štruktúru nosnej situácie konkurzu a princíp postupne sa rozohrávajúcej „predvolebnej kampane“ adeptov na jedinú možnú rolu. Dej sa stáva stereotypným. Posun, našťastie, prichádza v momente, kedy hra smeruje k obrazu súčasnej slovenskej spoločnosti v čase predvolebného politického populizmu. Odhaľuje rôzne spôsoby kupovania hlasov, v tomto prípade poroty – divákov.

Odporúčam viac zvýrazniť a vyťažiť z hry práve tému dôsledkov populizmu na spoločnosť. Až hrozivo vyznieva situácia, v ktorej sa súbor vzbúri nielen voči autorovi, ale aj voči divákovi. Tu sa hra prepadá ešte hlbšie do bezútešného sveta konšpirácií a hoaxov o manipulácii volieb. Z monodrámy sa napokon stane „znárodný žáner“ pre všetkých, a preto odrazu hrajú všetci naraz. Kritika socialistického raja pôsobí až tragigroteskne. Humor hry je do veľkej miery založený na nárečí a slove, nie na situáciách. Napriek tomu je autentický a u diváka rezonuje.

Oceňujem, že režijno–herecký princíp vychádza z prirodzených vlastností členov súboru. Typy sú čitateľné, odlišné a komické. Najautentickejšie pôsobia, keď sú na javisku sami za seba a neskľazujú k insitnému či ukričanému hraníu. Režijne však hra ostala miestami osirotená. „Práve nehrajúci“, herci postávajú pred čiernym paravánom, alebo sa stereotypne presúvajú dopredu–dozadu, zo strany na stranu. Oproti tomu pasáže hrané mimoslovnými prostriedkami, napr. len textom zloženým z citoslovieč „Jáááj, júúúj, héééj, rrrr, uf, uf...“, vyznievajú osviežujúco (tanec Júlie, spoveď mladého Werthera, materinská láska Martiny). Práve táto cesta by súbor mohla v budúcnosti posunúť.

– Jana Mikitková, porotkyňa

DRBY SPOZA OPONY

Čom bi mala monodrama patric ľem jednomu hercoj

Jak napisac monodramu pre jednoho herca, tak žej sebe zabavil cali 7 až 9 členni subor a furt bi to bula monodrama? Túto otázku si položil „autorík“ a režisér divadla KLUD Jozef Jenčo a absurdnú premysu sa rozhodol aj zinscenovať. Socjalisticki raj na javisku...

Ale viete vy po záhorácky? Špeciálne textové vydanie FšECKO dobrého (odkaz na Alles Gutte, pozn. red. pre mladšie ročníky) len pre Bravó!

1) Víš co je to trulelek?

- A) netopier
- B) tvoja manka
- C) ušný lalok

2) A když sceš strúhanku, jak si ju vypýtáš?

- A) Štem rínek
- B) Scem turešinu
- C) Robím rízky, nemám prézle, dzi kúpit

3) „Chodiť naľahko oblečený“ poviete

- A) chodzit jak dépa
- B) chodzit jak vitirritka
- C) chodzit jak klumperaj

4) Když ty někdo poví:

- A) Teren tete lélki hnedl,
- B) tak ti pohrozí
- C) tak predáva ovocie a zeleninu
- D) tak tvrdí, že máš ešte raz skontrolovať sporák

5) Porotcovia vám píšu recenzie, skrátene recky. Čo však znamená recko po záhorácky?

- A) umrieť
- B) ríbezle
- C) pretože, pre

- Ribinko MF

Správne odpovede: 1. a), 2. c), 3. b), 4. a), 5. b)

FOTO: J. JANČO

RÓBERT ODLER

ROZVADENIE ALEBO POHROMA PRI PÁRAČKÁCH

HERCI Z HRNCA
RÉŽIA: LINDA PERESLÉNY ZEMÁNKOVÁ

**VIEME
PRVÍ!**

Divadelný súbor Herci z Hrnca siahol po texte, ktorý je v programovej brožúre festivalu definovaný ako „hra z ľudového prostredia reflektujúca bývalé zvyky a tradície pri páračkách“. Dejový sujet je postavený na jednoduchej zápletke hádky a zmierenia dvoch rodín z prostredia malej dediny. Opiera sa o motívy, ktoré môžeme nájsť vo viacerých tradičných textoch s dedinskou tematikou. Skôr než o hľadanie nového tvaru sa pokúša vytvoriť novú „klasickú“ komédiu.

O to viac prekvapila scéna (vidieť je môžeme už pri usádzaní sa do hľadiska) postavená z europaliet, ktoré v jednoduchými náznakmi náznaku vytvárajú dva oddelené domy. Charakter im dodáva parošie či periny, ktoré nám hovoria aj o tom, kto kde býva.. Umiestnenie dvoch stolov v popredí každého z nich dopĺňa náznak ulice aj o možnosť využiť tieto priestory oddelene ako dva rozdielne interiéry. Toto riešenie ponúka možnosť zvládnuť celý text bez prestavbových medzihier a využiť možnosť plynulého striedania obrazov bez predelov.

To žiaľ ostalo iba v rovine možnosti, ktorá nebola využitá. A téma dobrých nápadov, ktoré ostali iba v rovine estetického ale nie funkčného výtvarného riešenia, sa tiahne celou inscenáciou. Kostýmy, tvorené takmer výlučne (náznakovo) tradičným dedinským odevom, sú doplnené výrazným líčením a groteskne zveličenými parochňami. Akú funkciu majú v interpretačnej rovine inscenácie, som nedokázal odčítať. Pravdepodobne ich jedinou úlohou bolo opäť iba dodať inscenácii pôsobivý vizuál.

V úvode, sa nám pri oboch stoloch na chvíľu naaranžujú obe rodiny v póze ako na fotku, ktorá do istej miery predznačuje, kto bude hlavou ktorej rodiny. Na oboch sa objavuje postava Dory, ktorá v príbehu figuruje ako zdroj intríg a prázdnych fliaš od alkoholu (preto pod oboma stolmi). Týchto pár sekúnd pomôže nielen divákovi v ujasnení si východiskových vzťahov jednotlivých postáv a zafinovaní si oboch polovic priestoru, ale je aj úžasnou ukážkou toho, že režisérka súboru, vie pracovať s javiskovou skratkou a dotvárať predlohu vlastným interpretačným vstupom. Je veľká škoda, že v tom nepokračovala výraznejšie vo zvyšku inscenácie.

- Michal Jasaň, porotca

FOTO: J. JANČO

VYLÍZANÉ HRNCE

DRBY SPOZA OPONY

Na polici v hrnci, tam volačo gágá

Herci z hrnca si tento rok vybrali takmer paradoxne pekáčovú tému. Kto vie, ten vie, že k páračkám neodmysliteľne patria aj husacie hody. A teda kto vie, ten je. To, či Herci z hrnca vedia (a teda jedia) sme sa pýtali Martina Šmidoviča, ktorý patrí do tej rodiny s angínom (nemýliť s angínou – alergia na duchny nemá s angínou nič spoločné).

Chová niekto z vášho súboru husy?

Nechováme. Aj keď sme všetci z obce, nikto z nás nie je momentálne chovateľom takejto hydiny.

Aspoň sliepky?

Ani sliepky? Ani mačky, ani sliepky. Nikto nie sme chovateľ.

Škrečka?

Škrečka neviem, ale ja budem mať morské prasa a bude dlhosrsté.

Dá sa tá srst potom použiť nejako podobne ako husie perie?

Fúziky si dám urobiť, aby som si ich už nemusel pri ďalších predstaveniach maľovať.

Ak nikto z vás nechová husy, ako sa vám hrá tento text, keď je tam toľko slov a dokonca archaických?

Ako väčšina ochotníckych súborov sme začínali s Palárikom, čiže tam sme si tými archaickým výrazmi celkom prešli.

A potom to už šlo. Hrali sme aj hru v trnavskom nárečí, čo je nám celkom blízke. Ale pani režisérka nás cepuje. Takže ak niekedy bude od nás chcieť, aby sme hrali v latinčine, tak budeme hrať v latinčine.

A už má pre vás aj vybraný nejaký latinský text?

Ešte nie, ale istotne na tom pracuje, aby nám urobila radosť.

No tak to som zvedavý na rozbor, lebo porotca Michal Babiak, veľmi často používa rôzne latinské termíny.

Tak potom mu asi padneme do nôty.

Voláte sa Herci z hrnca. Ako to pokračuje? Na polici v hrnci, tam volačo...

Vrnčí? Drnčí? Také oči malo... a ďalej neviem. Ale doučím sa a keď sa večer uvidíme v Lodenici, spolu si to zaspievame. Spievame veľmi radi, ako ste videli.

A bude sa vám ešte chcieť ísť do Lodenice, keď už počas predstavenia ste toho toľko popili?

Samozrejme. V tých fľašiach je vždy iba voda. Držíme sa pevne toho, čo nám pani režisérka nadiktuje a ideme v jej líniách.

**Toto je veľmi pekná veta na koniec rozhovoru.
Ďakujem pekne.**

- MM

Zet - Divadlo zo Zelenča nás pozvalo na Návštevu do Linča, kde nám ponúkli vlastný pohľad (úprava Slávka Civáňová) na Dürrenmattovu Návštevu starej dámy. Súbor vytvoril ambiciózny titul, zinscenoval divácky úspešnú inscenáciu, s autorskými pesničkami ukotvenú v konkrétnom prostredí Zelenča – Linča.

Hra prináša stále aktuálnejšiu tému, zapredania sa ľudí, ktorí sú ochotní zanechať fungujúce vzťahy a zmieriť sa so smrťou známeho, ale aj blízkeho človeka. Formálne stvárnenie témy, však pokrívka za (zdanlivo) dobrým úmyslom. Zanevretie na herecké motivácie spôsobilo, že z obyvateľov mestečka Linč sa vytvorila masa ľudí s rovnakým cítením, temporytmom a reakciami. Centrálné radenie hereckých etúd v priestore pôsobilo stereotypne a neprinášalo prekvapivé momenty.

Scénografu tvorili na začiatku rôzne vyvýšeniny čiernej farby a dataprojekcia pútača. Po príchode Claire Zachanassisovej sa z praktikáblom vyklúli cestovné kufre starej dámy fungujúce ako divadelný znak. Neskôr sme sa dozvedeli, že už pri príchode si hlavná postava celé mesto kúpila.

Scénografia a kostýmy sa postupne menia na viac a viac pompéznejšie ako prejav stále viac zapredaného mesta. Dataprojekcia využívajúca makety miest, či fotografiu lesa, 2D obrázky pôsobia naivne, miestami ako pokus o vtip, ktorý ale v kombinácii s hereckou štylizáciou hlavnej hrdinky a hudbou nevychádza. Hudobná zložka sa snaží temporytmicky podporovať inscenáciu, ale i ukazovať divákovi smer, ktorým má cítiť, či premýšľať. Svetelný design tiež pôsobí pompézne. Podporuje veľkoleposť, ktorá ale nemá vždy funkčnosť v divadelných

situáciách. Inscenácia bola pripravená pre výročie úmrtia Jozefa Bednárika vzdala hold režisérovi a tým splnila účel, pre ktorý bola vytvorená.

- Renata Jurčová, porotkyňa

ZÁDUŠNE POÉZIU ZADUSME!

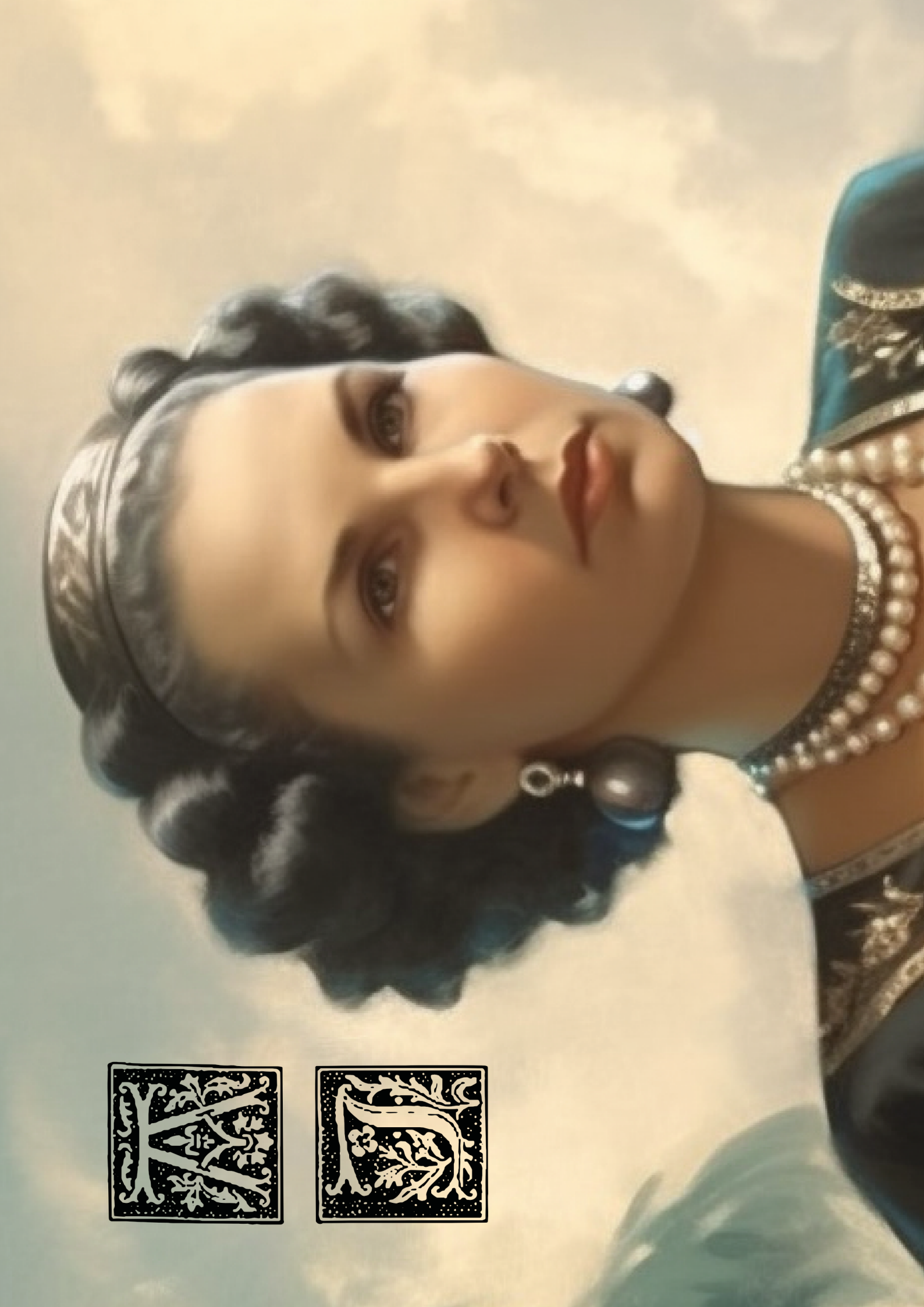
Život je plný nečakaných príchodov a odchodov, zvlášť na javisku. Stane sa, že niektorých z javiska vynesú v igelitovom vreci (Moliére by vedel rozprávať). Obec Linč prišla o jedného zo svojich velikánov. Vo veku trinásť rokov nás náhle opustil Čierny panter, ikona inscenácie Návšteva v Linči. Jeho smrť nám exkluzívne pre denník Bravó potvrdila majiteľka Claire Zachanassisová, ktorá túto tragickú udalosť len veľmi ťažko prežíva. Oporu vraj nachádza u svojho deviateho manžela, s ktorým ju láska k majestátnemu chlpláčovi spájala. Redakcia s veľkým zármutkom vyjadruje úprimnú sústrasť pozostalým. Na záver si dovoľujeme prejsť náš hlboký smútok touto básňou, ktorú venujeme pamiatke Čierneho pantera. Pozdravujeme ho do divadelného nebička. Prosíme, pred prečítaním, uctíme si jeho pamiatku minútou ticha.

Čierny panter,
nie je čierny kocúr.
Čierny panter Zachanassisovej preskočil múr.
Naposledy videný bol pred vilou,
vraj tam bol aj s Luciou Bílou.
A teraz tvoria pár black and white,
ale nie sú tak celkom tight.
Panter je vraj celkom záletník,
v eférkach ho neprekoná nik.
Záletníkovi chceli pascu nastražiť,
no ten nenechal sa davom zbiť!
Behá po dedine a naháňa všetkým strach,
keď zrazu vyjde zo zbrane strelný prach.
Padá šelma krásna k zemi,
a postavám neklepú sa nohy z trémy.
Žiaľ zmáha malé mesto,
čierne fraky nie sú iba gesto.
Smútočný pochod Linčom sa vinie,
od žiaľu Zachanassisová hynie.
Pred prestávkou zomrel čierny panter,
a ja v redakcii klikám smutne enter.
Končí sa poéma o panterovi jednou vetou,
steká mi slza po líci nad jeho smrťou.
Zbohom.

- S.M.

Realistická hra vznikla v poreformnom Rusku v poslednej etape Ostrovského tvorby. Tematicky zrkadlí spoločenské niveau doby - moc peňazí, korupciu, servilnosť, amorálny despotizmus mocných i dehonestáciu vzdelania. Diagnóza silne evokujúca súčasnú spoločnosť sa priam pýtala o časový posun deja hry z polovice 19. storočia do doby prítomnej.

Dramaturgická úprava textu počet postáv výrazne zredukovala a miestami doplnila dialógy o expresívny slovník. Réžia funkčnými detailmi podporila hodnotový kontrast dvojíc charakterov postáv: Žadov a Bělogubov, sestry Poliny a Julinky a manželov Vyšnevských.

V dynamických obrazoch, s herecky presvedčivým uchopením jednotlivých postáv, sledujeme márný pokus boja hlavnej postavy Žadova s realitou. Už sám Ostrovskij sa pritom umne vyhol jeho idealizácii. Kadečo v jeho názoroch a postojoch je naivné voči realite i v partnerských vzťahoch (dnes ešte očividnejšie). V hutných obrazoch a s herecky presvedčivo zvládnutými postavami sledujeme cestu Žadova k tvrdému precitnutiu.

V režijnom koncepte sa účelne využívajú hutné strihy a hudobné (miestami aj tanečné) vstupy ako odľahčujúci, parodizujúci, či až romantizujúci akcent (finále). Výber skladieb pritom nielen emočne - charakterom hudby, ale i textovo posilňuje vyznenie situácií. Scénický priestor je zahľtený množstvom kníh ako základným znakovým segmentom. Akoby zhmotnením sveta hlavnej postavy. Pôsobia ako „obranné valy“, ktoré visia zo stropu. Knihu ako znak vzdelania, ideálov a snov možno odčítať v tomto zmysle v predstavení až

po moment, kedy Vyšnevskij a spol. doplácajú na podvody a rýchlo hrabú do sieťok práve knihy. Tu už jej pôvodný význam odrazu mení svoju hodnotu.

Ostrovského hra v aktuálnom dobovom šate na javisku nebola len oprášením viac ako storočnej hry. Zaujala svojím náhľadom i nadhľadom nad dobou i osobitým inscenačným tvarom.

- Alžbeta Verešpejová, porotkyňa

TOMÁŠ MICHALSY

DRBY SPOZA OPONY

Už pri vstupe si našu diváčku priazeň kupoval režisér Michal Tomasy rumovou pralinkou, benátkami (nie Benátkami, pozn. red. pre mladšie ročníky) a päťdesiat korunovou bankovkou, ktorá žiaľ už nie je platná. Bankovka s Ľudovítom Štúrom v mene československej by mi veru veľa slávy nepriniesla ani v Kolotočove. Ale za to v Kocúrkove...

Odbila osemnásť hodina a nás prenieslo v čase. Zrazu sa všetko zmenilo. Okrem samotného KD v Palúdzke, ten je nestarnúcou kráskou (*resp. keď je niečo stále v pôvodnom stave, je to potom neomladná kráska?, zamys. red.*). Vracat sa v čase v mene divadla je zrejme atraktívna záležitosť pre tohtoročné súbory. Už Rudyard Kipling sa vyjardil, že nostalgia je ako tleskanie výstrednosti našej mysle. Vtedy si hovoríme, že to nie je to, čo to kedysi bolo, ale stále je to pre nás dôležité. Americký aforista Mason Cooley zase o nostalgii povedal, že je ako príjemný závan vetrika, ktorý prechádza všetkými vrstvami nášho života. Áno, je to už raz tak – aj ja viem citovať múdrych ľudí, presne ako Michal Babiak.

Výnosnému miestu (nemýliť si so zberným dvorom, pozn. red.) sa podarilo uplatiť nás nadhľadom. Pritom režisér Tomasy hlása, že žiaden úplatok nikdy nevzal, pretože mu nikdy nebol ponúknutý. No ani keby bol, neprijal by ho. A to učí na súkromnej škole. Prezradil ešte, že f*actor momentálne pracuje na inscenácii s pracovným názvom *Linda-Pinda: Pivo, plienky, podprsenky*.

Maťko-Gaťko: Pivo, trenky, čučoriedky

Divadelné predstavenie zdvíhalo divákov zo stoličiek. Po pauze zostali všetky prázdne.

Videl som predstavenie o štokholmskom syndróme. Zo začiatku des a hrôza, ale neskôr som si ho obľúbil.

Stretne sa bábkar, činoherec, performer na voľnej nohe a vysokoškolský študent hry na flaute. Pozrú sa na seba, oblečú si zástery a začnú smažiť hranolčeky.

Mladý herec sa pri kartách sťažoval kamarátovi divadelnému kritikovi na to, že ho nikto nikdy v recenzii nepochválil. Kritik mu chcel urobiť radosť, a tak pri najbližšej príležitosti o ňom napísal: „Hrá Hamleta, Kuba a mariáš. Posledné mu ide najlepšie.“

TAKÉ VEĽKÉ LEVÁRE

FOTO: J. JANČO

KOLEKTÍV

APOKALYPSA VO VEĽKÝCH LEVÁROCH ALEBO ČO BYSTE CHCELI ZA TIE PENIAZE

FALANGIR

RÉŽIA: PAVOL VIECHA

VIEME
PRVÍ!

„Rozbitý pokus o záchranu rozbitého sveta.“

Divadelníci z Kostolišťa nastolili svojou autorskou hrou páľčivú výpoveď o dobe, ktorú žijeme, o túžbe po mieri a priaznivej budúcnosti. Tá sa však nekoná a koniec sveta sa blíži – je čas splatiť účet za život ľudstva na vysokej nohe. Je cítiť, že súbor je do témy úprimne zaangažovaný.

Kompozícia hry korešponduje s témou – je zámerne rozbitá na fragmentárne situácie, podobne ako súčasný svet. Hru otvára akési oratórium v podobe obrazu „otrokov konzumu“ na čele s lídrom v nákupnom vozíku, ktorý ampliónom hlása utopistickú výzvu na vykúpenie sveta a univerzálny svetový mier. Následne sa ocitáme na zasadnutí obecného zastupiteľstva obce Veľké Leváre v podobe štylizovanej pohybovej citácie Da Vinciho Poslednej večere Pána (starostu).

Tu je nastolený kľúčový problém – zastupiteľstvo rieši, ako naplní odkaz rodáka a pacifistu Jána Maliarika o spáse sveta. Hra po celý čas vytvára mystifikácie – groteskná pohybovo-spevácka prezentácia mužského tria agentúry na organizovanie spásy sveta Salvator, či naivne inscenovaný životopis Maliarika v priereze dejín ako komentovaná a dabovaná show reklamnej agentúry. Neisté prechody medzi situáciami však degradujú dynamiku hry.

Tvorivý tím pracuje s výraznou nadsázkou, akoby paródiou na paródiu, ktorá však miestami lavíruje na hrane trápna a formu hry môže menej chtivý divák rýchlo odsúdiť a zatradiť. Ale to by bolo unáhlené, pretože naivita, trápnosť či

neschopnosť uchopiť rozbitý svet je tu zámerná. Aj výtvarne pracujú s naivnými kašírovanými maskami, ktorými tvoria situáciu apokalypsy sveta (Zjavenia Jána). Po celý čas sa na diváka valí svet falošných prorokov, manipulátorov, svetských božstiev a pseudohodnôt v kontraste k skutočným obrazom starého sveta (Rembrandt, Da Vinci, Caravaggio).

Falangir na nás útočí všetkými zložkami, valí sa na nás dunenie bubnov, tváre totemov, dym, krik, spev i pohyb a ľahko sa v ich svete môžeme stratiť. Ale je to, žiaľ, obraz našich dní – súčasnej apokalypsy, ktorá sa už začala, akurát sme si ju ešte nevšimli. Záverečný obraz starostu, ktorého obec obetuje pre spásu sveta, je potrebné dlhšie podržať a podporiť napätím. Inak ho divák nestihne zachytiť a jeho obraz rozbitého sveta sa nenávratne roztriešti.

– Jana Mikitková, porotkyňa

FOTO: J. JANČO

NEOVOLENE BRÁNEŇE

APOKALYPSA GAŠPARA FEJERPATAKY – BELOPOTOCKÉHO

A videl som, zástupy tých čo uvideli a uverili. V seba uverili. Putovali v jedno mesto. Dni a noci putovali ťahaní dymiacimi koňmi. Za zvukmi polníc putovali a tie sa rozozvučali, keď zástupy tých, čo neochvejnými zvem, prišli do chrámu.

Po štyri dni obracali tváre lúčmi osvetlené do tmy.

Z nej na nich hľadeli stovky očí. Neochvejní sa nezľakli.

Lebo prišli zvestovať o našom svete pravdy.

I vyšiel ohnivočervený osol a ten, čo sedel na ňom, dostal moc vziať pokoj, i rozcvendžali sa zvony „Nemôžem teraz, prevolaj neskôr!“ Ozval sa desivý šepot do tmy. Niektorými z neochvejných zatriaslo. Ale pevní zostali.

A ďalší z jazdcov skazy zjavil sa. Somár, z ktorého týčil sa, mohutne fučal i šuchot naplnil chrám. I keď videl neoblomných ďalej hľadiť v presvedčení do tmy, povolal brata svojho. V ohnivej žiari prišiel tretí z nich a svetlom zalial sa chrám. No žiara falošného vykúpenia to bola. Taká čo vierolomných sťa nočné motýle ťahá, by si krídla spálili.

Niektorým z neochvejných sa podlamujú kolená, no pevne stoja, lebo viera v pravdu čo má byť zvestovaná ich drží. Dupot kopýt z temnôt, čo mohutnie, aby otriasol poslednými zbytkami síl mocnie.

Prichádza posledný z jazdcov, na čiernom buvolovi, sediac na čele stáda. Chrám sa otriasa.

Tí z Neochvejných, ktorí vytrvali vo viere v seba dnes hűfne prechádzajú bránou. Vítajú ich anjeli s polnicami. Prvým slovom, ktoré zaznie v posvätnom chráme, bude „Zlato!“ – dôkaz najvyššej cti a priazne. Neochvejní, ktorí boli obdarovani touto výsadou, sa vznášajú v sláve a ich tváre žiaria.

„Pozor však, piedestál je vratký a času vekov neodolá.“

A hlas Anjela, ktorého zvali Pani z Nocky, ohlási

„Striebro!“ – symbol uznania a sily.

Tí, ktorí budú požehnaní strieborným znamením, pocítia hlbokú pokoru a hrdosť.

„Bronz!“ ohlási poslední z anjelov. A tí, ktorí prijmú toto znamenie nebudú menej než tí pred nimi. Nebudú sa vierolomne rúhať. Odídu s pocitom naplnenia a poznaním, že o rok pravdu o svete zvestujú hlasnejšie.

- Z.G.

CHOLESTEROL. SKOLÍZA. PROS TATA

FOTO: J. JANČO

BLAHO UHLÁR A KOLEKTÍV

CHOLESTEROL

DISK

RÉZIA: BLAHO UHLÁR

VIEME
PRVÍ!

„Z jedálneho lístka si vyberám...“

Ocitám sa pri výjave z Kabinetu doktora Caligariho z roku 1920. Má to zmysel? Pýtam sa, má to zmysel takto rozložené? Vidím diery v strede javiska. My pri tej diere. Každý niečo hľadá. Niekomu sa niečo nepáči. Nieкто niečo očakáva a nieкто poetizuje v kanáli. Tie oči, čierne oči sa stávajú tieňom naneseným na viečka, prázdnotou tmy. Preto si nevidíme druhú tvár. Preto nechceme ukazovať druhú tvár, aby sme po tom smrteľne v starobe túžili. Čo je normálne a čo normálne nie je? Byť oholená alebo zarastená? Biť deti? Hrabat iba pre seba? Milovať svoje mračná, prsia? Alebo ich nenávidieť?

Vidím dve strany mince, odveké boje medzi dobrom a zlom, smútkom a radosťou. A keď sa nestretnes s opozitom v konverzácii, stretnes sa s opozitom vo svojej vlastnej vnútornej konverzácii – v schizofrenickom blues. Alebo zisťujem, že hoci stojíš oproti žene holý, nikdy si sa nevyzliekol. Cholesterol samoty ako mračno sa na nás valí a my sme v tom len postavičky z filmu. Sochy slobody so zvonom v ruke čistiace cestu k slobode, či už tej telesnej alebo duševnej.

Aj takéto procesy môžu nastať vo vnútorných stenách žalúdka pri trávení ponúknutých pokrmov zo švédskeho stola.

Situácie založené na jednej okolnosti slovne využívajú potenciál absurdných dialógov. Kolektív vedome pracuje s témou škaredosti a hnusu, o ktorej väčšinou „slušní ľudia“ nehovoria. Kľúčom na čítanie „uhlárovských“ predstavení je spojenie s autentickým bytím jednotlivých hereckých výstupov a odblokovanie sa voči nadávkam a iným veciam, ktoré nás ale

prirodzene zatvárajú, keď na ne nie sme zvyknutí. Ľudia vo výstupoch vždy niečo na seba prezradia. Čím viac sa im to darí, tým viac sa im darí vťahovať diváka do ich absurdnej hry rozkladania. Dnešný výkon nebol herecky vyvážený, aj keď pôsobil autenticky.

MunchoV Výkrik nezostane visieť, je prerušený záverečným rozpačitým výstupom. Škoda. Zostáva v nás cholesterol smútku zo života, ktorý vedieme? Z uvažovania, ktoré si nesieme? Z očakávaní, ktoré máme?

Z jedálneho lístka si vyberám...

– Renata Jurčová, porotkyňa

FOTO: J. JANČO

TWO GIRLS, ONE CUP

DRBY SPOZA OPONY

Ak sa vám na včerajšom DISKu niečo nezdalo, nebolo to len tým, že nebol okrúhly. Na javisku chýbala Monika „Missi“ Lochman – herečka známa mnohými nezabudnuteľnými scénami z predchádzajúcich inscenácií. Kde však nechýbala, bolo všade inde. A tak sme sa jej opýtali, prečo chýbala, keď vlastne nechýbala.

Ako si sa dostala k tomu, že namiesto hereckej slávy si tentokrát predstavenie Cholesterol ozvučovala z režijnej kabíny?

Náhodou. Náš Miško zvukár zistil, že mu je prednejšia chata ako zvučenie tohto skvelého predstavenia. A ja, ochotná kamarátka, kolegyňa herečka som povedala, že to zaňho odzvučím a namiesto na chatu sa prídem zabávať sem.

Aké pocity zažívaš, keď vidíš svoje kolegyne herečky na pódiu, ako sa rozprávajú o prsiach bez teba?

Závidím im, závidím obom. Ja by som tam tiež chcela byť a zažiť si celú tú scénu na vlastnom tele. Veľmi mi je ľúto, že tam nie som a nemôžem sa dotknúť divadla priamo.

Závidíš im aj pri iných scénach?

Strašne by som sa chcela rozprávať o chlpoch a chlapoch. Všade - na kolenách, v uchu, v zadku. A o tobogáne. Nie som hrdá na to, že tam nie som.

A prečo tam teda tentokrát nie si?

Chodila som von do dažďa, musela som mokrúť a skákať do bačoriny. Áno, to je náplň práce matky. A to všetko som robila v Žiline, takže som nemohla chodiť na skúšky do DISKu.

V ďalšej inscenácii ťa teda zasa neuvidíme?

Uvidíte. Túto svoju fulltime fajnovú prácu som si teraz zobrala do Trnavy. Tam je tiež dobrá bačorina.

To sa dá robiť aj ako homeoffice?

Áno, dá sa. Je to zadarmo, ale aspoň máš nohy mokré.

A prečo nenesíš čizmy?

Nosím, ale my tak skáčeme, že to natečie zhora.

Uvažovala si o rybárskych čizmách?

Zatiaľ nie. Ale videla som aj taký celotelový oblek z latexu. Možno je nepremokavý. Musím skúsiť.

V ďalšom rozhovore sa ťa opýtam, či tá bačorina nepretečie cez zips. Ale posledná otázka. Ako sa bude volať ďalšia inscenácia?

Bude sa volať Normalizácia. To je pre DISK také príznačné.

Ďakujem za rozhovor.

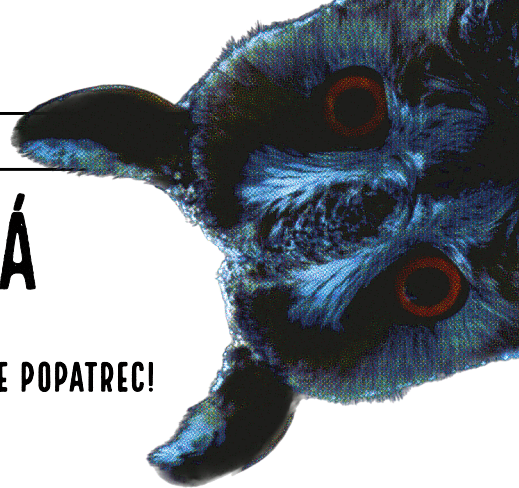
- M.M.

FOTO: J. JANČO

ALE JA SOM CHCEL LEN SPIDERMANA NA KSICHT

NASTRAŽENÉ UŠKÁ

APOKALYPSA VO VEĽKÝCH LEVÁROCH ALEBO ČO BY STE CHCELI ZA TIE PENIAZE

DIVADLO FALANGIR

FONETICKÉ OKIENKO

Jana Mikitková: „To ten totem.“

APOKALYPTICKÉ SPÔSOBY

Miroslav Lukačovič: „Vy viete, čo nám chcete povedať, ale robíte to takým zapeklitým spôsobom...“

AUTOŠKOLA MIKITKOVÁ

Jana Mikitková: „Vy ste zaradení dobre.“

1 %

Renata Jurčová: „Na mňa dýchol veľmi silno.“

NÁVŠTEVA V LINČI

ZET-DIVADLO

BOOST SEBAVEDOMIA

Renata Jurčová: „Neviem či som správne technicky vybavená.“

ROZUM DO VRECKA

Dana Gubadová: „Ja som stará diskárka, viem o čom hovoríte. Viem, čo znamená dekompozícia.“ *(diskárka akože od súboru DISK, nie od slova disk, olympijský šport, pozn. kom.)*

VOX POPULI

Ľubo Jedlička: „Nemôžeme byť takí úžasní, ako za Beďa.“

Porota unisono: „Môžete.“

CHOLESTEROL

DIVADLO DISK

HOD DISKOM

Miroslav Lukačovič: „Pomedzi tie ekstrenty hádzate aj kopec lásky.“

KAPURKOVÁ

Missi: „Ctená porota, j*bnete si s nami?“

- Zapísal MF

PRICE ŠE NA MŇE POPATREC!

DIVADLO KĽUD

HUMOR ERECTUS

Jana Mikitková: „Humor stojí...“

CUKY A LUKYČOVIČ

Miroslav Lukačovič: „Milujéém.“

DOZVUKY

Jana Mikitková: „Chceli by ste aj vy ešte niečo povedať?“

Jozef Jenčo: „V súčasnom stave, som v pohode.“

DIVADLO KRUTOSTI

Jozef Jenčo: „Mojim cieľom je, aby diváci odchádzali z predstavenia úplne zničení. Smiechom.“

ROZVADENIE ALEBO POHROMA PRI PÁRAČKÁCH

HERCI Z HRNCA

HLADINKA

Michal Jasaň: „To, ako tam je tá postava pod stolom, to je hneď jasné, že má vzťah k alkoholu. A pije nad mieru svojich možností.“

OČAKÁVANIA VS. REALITA

Betka: „Ja som čakala, že kto sa z toho javiska zrúti dole.“

HOTEL PARADISE

Michal Babiak: „Ja a pani režisérka sme mali niekoľkoročný vzťah. Pôsobili sme v trnavskom divadle.“

Michal Jasaň: „Jáj, pracovný!“

OZVENY

Režisérka: „Ťažko sa mi hovorí po včerajšom večeri.“

VÝNOSNÉ MIESTO

DIVADLO F*ACTOR

KAM? TAM, ČI TAM?

Alžbeta Verešpejová: „Je submisívna vľavo, je submisívna vpravo.“

NIE, RADŠEJ KNIHU!

Alžbeta Verešpejová: „A tam na konci, čo tie knihy mali znamenať? Čo som neodčítala?“

DOKTOR SOVA NA PRÍJME!

Michal Jasaň: „Aj som rozmýšľal, či nebudem potrebovať inzulínovú injekciu.“

KAPURKOVÁ

Michal Babiak: „Aj tak jedinú, čo má v živote zmysel, je dobre sa pomilovať.“

- Zapísala JO

FESTIVALOVÝ DENNÍK BELOPOTOCKÉHO MIKULÁŠ 2023, 3. ČÍSLO

VYDÁVA A TLAČÍ: LIPTOVSKÉ KULTÚRNE STREDISKO, LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ - ŠÉFREDAKTORKA: ZUZANA GALKOVÁ

REDAKCIA: MATEJ FELDBAUER, SILVIA MATEJČIKOVÁ, MATEJ MOŠKO - FOTO: JAKUB JANČO, MÁRIA VAŠICOVÁ

GRAFICKÁ ÚPRAVA: JAROSLAV DVORSKÝ - ROK VYDANIA: 2023, NÁKLAD: 100 KUSOV, NEPREDAJNÉ.

NEPREŠLO JAZYKOVOU KOREKTÚROU, VYD. STR. 4

ODBORNÝ GARANT A HLAVNÝ PARTNER

HLAVNÝ ORGANIZÁTOR

SPOLUUSPORIADATELIA

MEDIÁLNI PARTNERI

